

โครงการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ด้วยการตรวจหาเลือดแฝงในอุจจาระ ปีงบประมาณ 2561

คลินิกชุมชนอบอุ่นมหาชัย จังหวัดนครราชสีมา

1. หลักการและเหตุผล

อุบัติการณ์โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เป็นมะเร็งที่พบมากเป็นอันดับ 3 ในเพศชาย และพบมากเป็นอันดับ 4 ในเพศหญิง ในปี พ.ศ. 2554 พบผู้ป่วยใหม่ปีละประมาณ 10,624 ราย โดยในแต่ละปีจะมีผู้เสียชีวิตจากมะเร็งลำไส้ใหญ่ประมาณ 3,000 ราย

จากสถานการณ์การเกิดมะเร็งลำไส้ใหญ่ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากอดีตที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประชากรที่อาศัยในเขตเมือง ทั้งนี้เนื่องมาจากพฤติกรรมและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง ได้แก่ การใช้ชีวิตที่มีการเคลื่อนไหวร่างกายลดลง หรือขาดการออกกำลังกายสม่ำเสมอ การมีพฤติกรรมเสี่ยงที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น รวมถึงพฤติกรรมการบริโภคอาหารบางประเภทมากหรือน้อยเกินไป เช่น การบริโภคเนื้อแดง ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อสัตว์ และบริโภคอาหารที่มีกากใยน้อยลง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งลำไส้ใหญ่ทั้งสิ้น

การตรวจหาเลือดแฝงในอุจจาระด้วยวิธี Fecal Immunochemical Test (FIT) เพื่อตรวจคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ในระยะแรก เป็นวิธีที่นิยมใช้กันในปัจจุบันเนื่องจากขั้นตอนการเตรียมไม่ยุ่งยาก และสามารถทำการตรวจได้ที่หน่วยบริการปฐมภูมิ สามารถช่วยลดอัตราการตายจากมะเร็งลำไส้ใหญ่ได้ เนื่องจากเมื่อพบผลการตรวจผิดปกติจะมีการยืนยันด้วยการส่องกล้องตรวจลำไส้ใหญ่ ซึ่งเป็นเทคนิคการตรวจคัดกรองที่ได้รับการยอมรับและมีความแม่นยำในการทำนายโรคสูง หากพบว่าเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่เริ่มต้น ทำให้สามารถดำเนินการรักษาได้ทันก่อนพัฒนาไปสู่มะเร็งเต็มขั้น

จากสถานการณ์โรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ข้างต้น คลินิกชุมชนอบอุ่นมหาชัย ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว และจากรายงานการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า อายุที่มากขึ้นมีแนวโน้มที่จะตรวจพบมะเร็งลำไส้ใหญ่เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น โครงการนี้จึงกำหนดประชากรเป้าหมายคือ ผู้ที่มีอายุ 50-70 ปี ที่ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา โดยมีเป้าหมายให้ประชากรกลุ่มดังกล่าวเข้ารับการตรวจคัดกรอง ด้วยวิธีการตรวจหาเลือดแฝงในอุจจาระ และถ้าผลการตรวจเป็นบวก จะส่งปรึกษาแพทย์เพื่อทำการยืนยันด้วยการส่องกล้องตรวจลำไส้ใหญ่ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างคลินิกชุมชนอบอุ่นมหาชัยและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ในการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ในบุคลากร ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยฯ กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป

2.2 เพื่อค้นหาอุบัติการณ์แฝงโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ระยะเริ่มแรก เพื่อลดอัตราป่วยและตายจากโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่

2.3 เพื่อสนับสนุน.....

2.3 เพื่อสนับสนุนงานสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในบุคลากรของมหาวิทยาลัยฯ ที่มีกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป

3. กลุ่มเป้าหมาย

ข้าราชการและลูกจ้างกลุ่มเสี่ยงที่มีอายุระหว่าง 50-70 ปี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา จำนวน 60 คน (ประมาณร้อยละ 42.86 ของกลุ่มเสี่ยง)

4. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

4.1 บุคลากรที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ในมหาวิทยาลัยฯ ได้รับการคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 50 ของจำนวนทั้งหมด

4.2 บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้เรื่องโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ ร้อยละ 100

4.3 กลุ่มเป้าหมายที่ตรวจพบความผิดปกติได้รับการส่งต่อ เพื่อยืนยันการวินิจฉัยโรคและรับการรักษา อย่างถูกต้อง

5. วิธีดำเนินการ

5.1 ประสานงานกับแผนกงานพยาบาลและการประกันสุขภาพเพื่อเตรียมการดำเนินงาน

5.2 จัดส่งเอกสารการให้ความรู้และการจัดเก็บตัวอย่างอุจจาระ เพื่อให้ผู้รับการตรวจได้มีความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนดำเนินงาน

5.3 ร่วมกับแผนกงานพยาบาลและการประกันสุขภาพของมหาวิทยาลัยฯ ในการติดตามผลการคัดกรองอุจจาระตัวอย่าง

5.4 ติดตามและประเมินผลโครงการ

5.5 รายงานผลการดำเนินงานคัดกรองโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยฯ รับทราบ

6. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2561

7. สถานที่ดำเนินการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา

8. งบประมาณ

จากงบประมาณของคลินิกชุมชนอบอุ่นมหาชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 17,705 บาท รายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 จัดประชุมคณะทำงานเพื่อชี้แจงแนวทางปฏิบัติงานและประชาสัมพันธ์โครงการ

- ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน 13 คน x 25 บาท x 1 มื้อ เป็นเงิน 325 บาท
 - ป้ายไวนิลประชาสัมพันธ์โครงการ ขนาด 3x4 เมตร จำนวน 1 ผืน เป็นเงิน 1,800 บาท
- รวมเป็นเงิน 2,125 บาท

กิจกรรมที่ 2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่แกนนำสาธารณสุข

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 18 คน x 100 บาท x 1 มื้อ เป็นเงิน 1,800 บาท
 - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 18 คน x 30 บาท x 1 มื้อ เป็นเงิน 540 บาท
 - ค่าตอบแทนวิทยากรบรรยาย จำนวน 1 คน x 600 บาท x 3 ชม. เป็นเงิน 1,800 บาท
 - ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน 1,000 บาท
- รวมเป็นเงิน 5,140 บาท

กิจกรรมที่ 3 รมรณรงค์การตรวจคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ ให้ความรู้เรื่องโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่

- ค่าแผ่นพับประชาสัมพันธ์ จำนวน 500 แผ่นๆละ 2 บาท เป็นเงิน 1,000 บาท
 - ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน 1,000 บาท
- รวมเป็นเงิน 2,000 บาท

กิจกรรมที่ 4 ตรวจคัดกรองโดยเจ้าหน้าที่และแกนนำสาธารณสุขที่ผ่านการอบรม

- ค่าตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ตรวจเลือดแฝงในอุจจาระ)
จำนวน 60 ชุด x 35 บาท เป็นเงิน 2,100 บาท
 - ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน 1,000 บาท
 - ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ เป็นเงิน 2,000 บาท
- รวมเป็นเงิน 5,100 บาท

กิจกรรมที่ 5 ประชุมถอดบทเรียน

- ค่าอาหารกลางวัน จำนวน 18 คน x 100 บาท x 1 มื้อ เป็นเงิน 1,800 บาท
 - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 18 คน x 30 บาท x 1 มื้อ เป็นเงิน 540 บาท
 - ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน 1,000 บาท
- รวมเป็นเงิน 3,340 บาท

รวม 5 กิจกรรม เป็นเงินทั้งสิ้น 17,705 บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันเจ็ดร้อยห้าบาทถ้วน)

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

9.1 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยฯ ได้รับการตรวจคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่ครบตามเป้าหมาย

9.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยฯ มีความรู้ ความเข้าใจในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่

ลงชื่อ..........ผู้จัดทำโครงการ

(นางศิริจรรยา รอดอินทร์)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ

(นายธนู พานิชชา)

นักวิชาการสาธารณสุข

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติโครงการ

(นายหาญชัย พันธุ์งาม)

ผู้อำนวยการคลินิกชุมชนอบอุ่นมหาชัย

แบบคัดกรองมะเร็งลำไส้

หน่วยบริการ.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัดนครราชสีมา

๑. ข้อมูลผู้รับการตรวจ

- ๑.๑ ชื่อ-สกุล..... เพศ ชาย หญิง อายุ.....ปี
- ๑.๒ ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่..... หมู่..... ต..... อ..... จ.นครราชสีมา
- ๑.๓ เบอร์โทรศัพท์ : (มือถือ)..... (โทรศัพท์บ้าน).....
- ๑.๔ เลขที่บัตรประชาชน..... น้ำหนัก.....กก. ส่วนสูง..... cm
- ๑.๕ วันที่รับการคัดกรอง...../...../..... สิทธิการรักษา บัตรทอง ประกันสังคม เบิกได้ อื่น ๆ
- ๑.๖ รายได้ของครอบครัวต่อเดือน :
- <๕,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท >๒๐,๐๐๐ บาท ไม่ตอบคำถาม
- ๑.๗ การศึกษา: ไม่ได้เรียนหนังสือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ปริญญาตรีหรือสูงกว่า

๒. ประวัติครอบครัว (ครอบครัวมีผู้ป่วยเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่)

- ๒.๑ ไม่เป็น ๒.๒ ไม่ทราบ
- ๒.๓ เป็น (ระบุความสัมพันธ์/อายุ)
- พ่อ แม่ พี่ชาย น้องชาย พี่สาว น้องสาว ลูกชาย ลูกสาว
- อายุที่เป็น.....ปี
- ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา
- อายุที่เป็น.....ปี

๓. ประวัติส่วนตัว

- ๓.๑ ประวัติการสูบบุหรี่ สูบ ปัจจุบันเลิกสูบแล้ว นาน.....ปี ไม่สูบ
- ๓.๒ ประวัติการดื่มสุรา ดื่ม ปัจจุบันเลิกดื่มแล้ว นาน.....ปี ไม่ดื่ม
- ๓.๓ ประวัติการรับประทานอาหาร
- ๓.๓.๑. อาหารที่ชอบรับประทาน รับประทานผักผลไม้ < เนื้อสัตว์ รับประทานผักผลไม้ > เนื้อสัตว์
- ๓.๓.๒. วิธีประกอบอาหารที่ชอบรับประทาน นึ่ง/ต้ม ทอด ย่าง
- ๓.๔ ประวัติการขับถ่าย
- ๓.๔.๑. ขับถ่ายปกติ
- ๓.๔.๒. ขับถ่ายผิดปกติ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ขับถ่ายอุจจาระมีมูกปน หรือมีเลือดออกทางทวารหนัก ปวดท้องบริเวณท้องน้อย (ปวดบิด ๆ)
- ขนาดของอุจจาระที่ลีบลง มีการถ่ายอุจจาระที่ผิดปกติ คือ ท้องผูก
- การถ่ายอุจจาระที่ผิดปกติ คือ ท้องเสีย มีท้องผูกสลับท้องเสีย
- ๓.๕ ประวัติอื่น ๆ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- น้ำหนักลด มีอาการปวดท้องบ่อย อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร

๓.๖ การตรวจหาเลือดในอุจจาระ ตรวจ (วันที่ตรวจ...../...../.....) ไม่ตรวจ๓.๖.๑ ผลการตรวจ iFOBT เป็นลบ เป็นบวก บวกอ่อน ๆ อ่านค่าไม่ได้๓.๖.๒ สรุปว่าต้องทำการส่องกล้องต่อไปหรือไม่ นัดทำ colonoscopy ไม่นัด

๓.๗ หากผล iFOBT เป็นบวกและส่องตรวจลำไส้

๓.๗.๑ วัน เดือน ปี ที่ทำการส่องตรวจ :

๓.๗.๒ ผลการตรวจ ปกติ ก้อนเนื้อ (mass) ตังเนื้อออก (polyps)

ขั้นตอนการเตรียมตัวก่อนตรวจอุจจาระเพื่อค้นหามะเร็งระยะแรก

๑. งดอาหารที่มีเนื้อแดง วิตามินซี ผักผลไม้สีแดง

๒. งดรับประทานยาแก้ปวด NSAIDs ก่อนทำการตรวจอย่างน้อย ๓ วัน

การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกัน มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง

1. ลดการกินอาหารประเภทเนื้อสัตว์สีแดง ไนมันสัตว์ เนื้อสัตว์รมควัน ทอด ปิ้ง หรือย่างจนเกรียม อาหารที่เสดิน ประสิว เช่น ปลาจ่อม ปลาจ่อม ปลาสลิม ปลาพริกแกงหมม ไล้ กอวก และอื่น ๆ
2. ควบกินผัก ผลไม้ และอาหารพวกธัญพืชเป็นประจำทุกวัน
3. ดื่มน้ำให้เพียงพอ อย่างน้อย 8-10 แก้วต่อวัน
4. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ อย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์
5. พักผ่อนให้เพียงพอ และรู้จักผ่อนคลายความเครียด
6. ฝึกนิสัยการขับถ่ายอุจจาระให้เป็นเวลา ไม่ควรรอกลั้น อุจจาระ
7. งดบุหรี่ และลดการดื่มสุรา

อาการผิดปกติที่ควรพบแพทย์

- ลักษณะการขับถ่ายอุจจาระเปลี่ยนไป เช่น อุจจาระ มีเลือดหรือมูกเลือดปน ท้องเดินสลับท้องผูก
- คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง แน่นท้อง ท้องอืด เพื่อ เรือรัง
- น้ำหนักตัวลด ชิด อ่อนเพลีย
- คลำพบบก้อนในท้อง

การตรวจคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง

ปัจจุบันการตรวจอุจจาระและตรวจเลือด เพื่อหา รอยโรคก่อนเป็นมะเร็ง หรือเพื่งเป็นมะเร็งระยะเริ่มแรก ขณะยังไม่แสดงอาการ มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ มากสำหรับผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยง เพื่อให้การตรวจวินิจฉัยได้ เร็ว และรับการรักษาอย่างทัน ท่วงที่

กลุ่มเสี่ยงที่ควรเข้ารับการตรวจคัดกรองมะเร็ง

ลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง ได้แก่

- ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป
- ผู้มีประวัติเป็นโรคเกี่ยวกับลำไส้
- ผู้ที่มีญาติสายตรงเป็นมะเร็งลำไส้

เผยแพร่โดย:

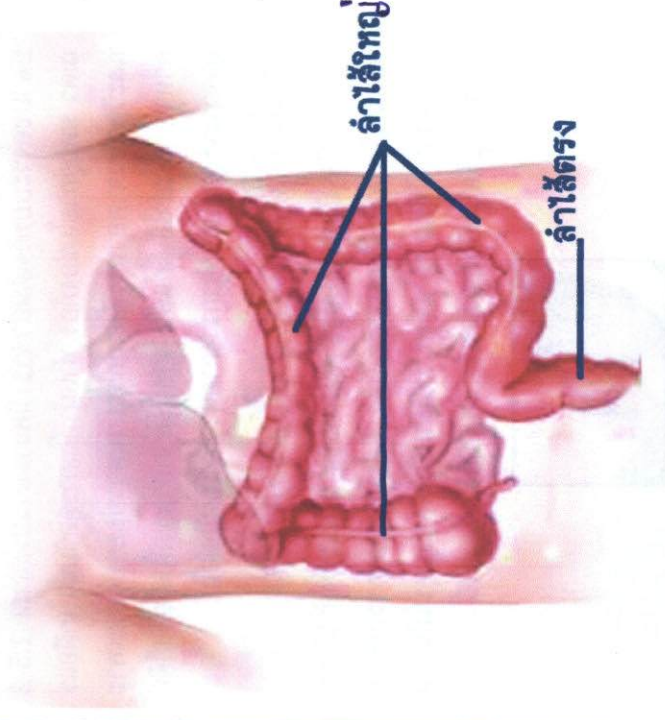
คณิกุมชนขอนแก่นมหาชัย
ต.โนเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา

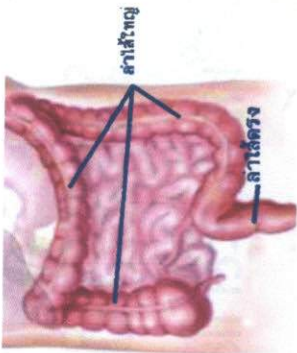
โทร.044-922682

มะเร็ง

ลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง

ลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง เป็นอวัยวะส่วนปลายของระบบทางเดินอาหาร มีความยาวประมาณ 1.5-2 เมตร ขดอยู่ภายในช่องท้อง ทำหน้าที่ในการดูดซับน้ำ เกลือแร่ และวิตามินจากอาหารที่ผ่านการย่อยของกระเพาะอาหาร และลำไส้เล็กแล้ว จากนั้นกากอาหารที่เหลือซึ่งก็คืออุจจาระจะถูกขับออกจากร่างกายทางทวารหนักต่อไป

มะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงเกิดได้อย่างไร ?

ปัจจุบันคนไทยทั้งชายและหญิง เป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสาเหตุของการเกิดโรคที่แท้จริงยังไม่ทราบ แต่พบว่ามีเป็นต้นตัวควบคุมให้เซลล์ธรรมดาสลาย เป็นเซลล์มะเร็ง โดยมีปัจจัยเสี่ยงดังนี้

1. **เป็นโรคของลำไส้บางชนิด** ได้แก่ โรคติ่งเนื้อออกที่ผนังลำไส้โรคลำไส้อักเสบเรื้อรังเป็นเวลานาน

2. **กรรมพันธุ์** มีญาติสายตรงเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่

3. **อาหาร** โดยเฉพาะอาหารประเภทเนื้อสัตว์สีแดงและไขมันสัตว์ อาหารเสียดิบประสิ่ว เช่น ปลาร้า ปลาจ่อม ปลาล้ม แหนม ไส้กรอก หรืออื่นๆ อาหารเนื้อสัตว์รมควัน ทอด ย่าง หรือย่างจนเกรียม อาหารปนเปื้อนสารเคมี รวมถึงอาหารที่มีกากใยน้อย

4. **อายุ** มักพบในคนที่มีอายุมากกว่า 50 ปี และพบมากขึ้นในคนที่สูบบุหรี่

5. **ปัจจัยอื่นๆ** เช่น การดื่มเหล้า การสูบบุหรี่เป็นเวลานาน

อาการ

ผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรง จะมี **ลักษณะอาการ** ดังนี้

- รูปแบบการขับถ่ายอุจจาระเปลี่ยนไปจากเดิม มีอาการท้องเดินสลับกับท้องผูก หรือมีความรู้สึกเหมือนถ่ายอุจจาระไม่สุด
- มีอาการท้องอืด ปวดท้อง แน่นท้องเรื้อรัง หรือคลำพบบวมในท้อง
- ลักษณะของอุจจาระผิดปกติ เช่น เป็นก้อนดิบเล็ก มีเลือด หรือมีเลือดปนออกมาด้วย
- น้ำหนักตัวลด ชีต อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน ดังนั้น หากมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ควรพบแพทย์โดยเร็วเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยต่อไป

การตรวจวินิจฉัย

สามารถทำได้หลายวิธีซึ่งแพทย์จะใช้โดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับสภาพอาการของผู้ป่วยแต่ละราย เช่น

- การตรวจทางทวารหนัก โดยใช้นิ้วมือหรืออุปกรณ์
- ตรวจจูดูจาะ เพื่อหาเลือดที่แฝงมากับอุจจาระ
- การสวนแป้งเอกซเรย์ลำไส้
- การส่งกล้องตรวจภายในลำไส้

Colonoscopy

การรักษา

ปัจจุบันวิธีการรักษามะเร็งลำไส้ใหญ่และลำไส้ตรงมีหลายแบบ ได้แก่

1. การผ่าตัด
2. เคมีบำบัด
3. รังสีรักษา
4. การรักษาแบบผสมผสาน

ซึ่งแพทย์จะใช้วิธีการรักษาแบบใดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะ ความรุนแรงของโรค และสภาพของผู้ป่วย

นำขวดน้ำยาเก็บตัวอย่างสีในถุงซิปล็อคโดยระบุชื่อ-สกุล และวันที่เก็บอุจจาระให้เรียบร้อย แล้วนำส่งเจ้าหน้าที่ภายใน 1-2 วัน

ข้อจำกัดและข้อควรระวัง

1. หากอุจจาระสัมผัสกับน้ำหรือปัสสาวะ ให้ทำการเก็บใหม่ในวันถัดไป เพราะน้ำหรือปัสสาวะอาจส่งผลให้การตรวจผิดพลาดได้
2. หากมีอาการท้องเสีย ถ่ายเหลว หรืออาการท้องผูก ไม่ควรเก็บตัวอย่างในขณะที่มีอาการเหล่านี้ ให้รอจนกว่าจะมีอาการปกติ
3. หลีกเลี่ยงการเก็บอุจจาระขณะมีรอบเดือนหรือขณะกำลังเป็นริตีสิต่างทาง
4. เลือดจะคงสภาพอยู่ในอุจจาระได้ไม่เกิน 4 ชั่วโมง ดังนั้นเมื่อถ่ายอุจจาระแล้วควรเก็บด้วยน้ำยาเก็บตัวอย่างตรวจหาเลือดทันที

5. ยาที่มีฤทธิ์ระคายเคืองต่อเนื้อเยื่ออาจทำให้มีภาวะเลือดออกในระบบทางเดินอาหาร ดังนั้นควรหลีกเลี่ยงก่อนเก็บอุจจาระอย่างน้อย 7 วัน
 6. หลีกเลี่ยงการเก็บน้ำยาในที่ที่มีอุณหภูมิสูง ควรเก็บน้ำยาไว้ในที่ร่มไม่โดนแสงแดด
 7. ในระหว่างการเก็บตัวอย่างอุจจาระต้องระมัดระวังไม่ให้ขวดน้ำยาสัมหรือทำน้ำยาหก
- **หากผลการตรวจพบเลือดแฝงในอุจจาระ (Positive; ผิดปกติ) ไม่ได้หมายความว่าจะเป็นมะเร็งลำไส้ใหญ่และไส้ตรง แพทย์จะแนะนำให้ส่องกล้องตรวจลำไส้ใหญ่และไส้ตรง (Colonoscopy) เพื่อยืนยันว่าพบสิ่งผิดปกติจริงๆ**

การตรวจพบเลือดในอุจจาระไม่ได้หมายความว่า จะเป็นมะเร็ง อายัสึมิ!! ไปตรวจต่อด้วยการส่องกล้องลำไส้ใหญ่และทวารหนักนะคะ

การตรวจคัดกรองมะเร็งลำไส้ใหญ่

และได้ตรง

ด้วย

การตรวจหาเลือดแฝง

ในอุจจาระ

เผยแพร่โดย:

คลินิกชุมชนอบอุ่นมหาชัย

ต.ในเมือง อ.เมือง จ.นครราชสีมา

โทร.044-922682

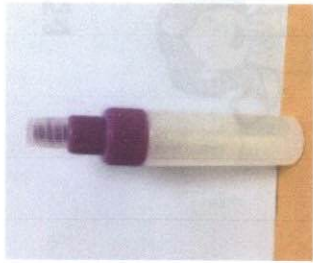

หมายเหตุ

1. วิธีการเก็บตัวอย่างอุจจาระ และวิธีการทดสอบควรดูคู่มือที่มาพร้อมกับชุดตรวจนั้นๆ โดยรูปแบบหรือลักษณะของชุดตรวจอาจแตกต่างกัน
2. คุณสมบัติของน้ำยาเฟอริเทอรับตัวอย่างที่สามารถรักษาสภาพของตัวอย่างก่อนการทดสอบนั้นอาจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของชุดตรวจนั้นๆ ดังนั้น ควรพิจารณาให้ระยะเวลาเพียงพอต่อการขึ้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการเก็บอุจจาระในการตรวจหาเลือดแฝงในอุจจาระ

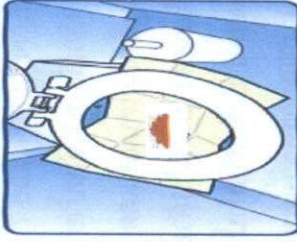
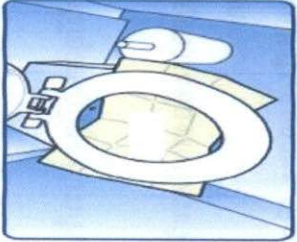
1. เจ้าหน้าที่จะทำการแจกอุปกรณ์การเก็บอุจจาระ ประกอบไปด้วยน้ำยาเก็บตัวอย่างตรวจเลือดในอุจจาระ และถุงซิปล็อค

2. ติดชื่อ-สกุล ลงบนขวดน้ำยาเก็บตัวอย่างตรวจหาเลือด ในอุจจาระให้ชัดเจน

3. การเก็บอุจจาระเพื่อการตรวจหาเลือดแฝงในอุจจาระ

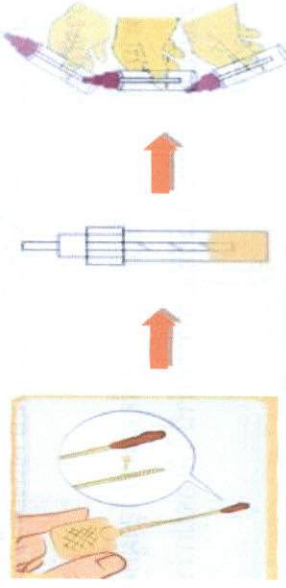
กรณีที่เป็นชักโครกให้วางกระดาษหนังสือพิมพ์ที่ชักโครกทิ้งภาพ โดยระวังไม่ให้กระดาษขูดน้ำ และวางกระดาษทิชชูสีขาวซ้อนบนกระดาษหนังสือพิมพ์อีกชั้น ถ่ายอุจจาระลงบนกระดาษทิชชู โดยระวังไม่ให้อุจจาระสัมผัสกับน้ำหรือปัสสาวะ

กรณีที่เป็นส้วมซึมให้ถ่ายอุจจาระลงบนส่วนแห้งของส้วมทิ้งภาพ หรือวางกระดาษทิชชูก่อนแล้วจึงถ่ายลงบนกระดาษทิชชู

เก็บตัวอย่างอุจจาระโดยเปิดฝาเกลียว น้ำยาเก็บตัวอย่าง ใช้ปลายก้านเก็บตัวอย่างที่มีร่องเกลียว (Sample stick) จิ้มเก็บตัวอย่างอุจจาระให้ทั่วถึง 5-6 ตำแหน่ง โดยเฉพาะในจุดที่มีลักษณะที่ผิดปกติ(ถ้ามี) เช่น เป็นมูกหรือมูกเลือด สนิดปกติ (ถ้ามี) โดยให้จิ้มอุจจาระถึงแค่บริเวณร่องเกลียว ไม่เก็บตัวอย่างมากเกินไป

นำก้านที่เก็บตัวอย่างอุจจาระเรียบร้อยแล้ว กลับเข้าไปในขวดน้ำยา ปิดฝาให้แน่น เขย่าแรงๆ ให้เนื้ออุจจาระละลายออกมาในน้ำยา (ห้ามเปิดฝานำก้านออกมาเก็บอุจจาระซ้ำอีก)